

Obsah

Úvodem	7
Počátky výroby automobilů	8
Užitkové automobily NW 1898–1918	11
Parní omnibus	12
Ledwinkův autobus typ S	15
První sériově vyráběná nákladní vozidla TL 2 a TL 4	15
Přechod k sériové výrobě – 20 let značky NW	17
S novým názvem Tatra	18
Nákladní automobily Tatra v meziválečném období	19
Užitkové automobily Tatra	21
Ledwinkova koncepce páteřového rámu	23
Užitkové automobily Tatra v meziválečném období	24
Tatra 13 (1924–1932)	25
Tatra 26 (r. 1926)	25
Tatra 23 (1927–1933)	26
Tatra 25 (1928)	26
Tatra 24 (1928–1931)	27
Tatra 26/30 (1927–1933)	28
Tatra 34 (1929)	29
Tatra 24/63 (1929–1931)	29
Tatra 43 (1929–1932)	29
Tatra 49 (1929–1939)	30
Tatra 25 V377 (1930)	31
Tatra 23/80 (1930–1933)	31
Tatra 24/58 (1930–1935)	33
Tatra 43/52 (1931–1938)	33
Tatra 27 (1931–1939)	35
Tatra 26/52 (1931–1932)	35
Tatra 71 (1932–1933)	36
Tatra 24/59 (1932–1935)	37
Tatra 28, Tatra 28a (1932–1935)	37
Tatra 25/58 (1933–1934)	37
Tatra 72/OA30 (1933–1934)	38

Tatra 29 (1934–1935)	38
Tatra 22 (1934–1938)	39
Tatra 72 (1934–1938)	39
Tatra 22/64 (1935)	40
Tatra 84 (1935)	40
Tatra 82 (1935–1938, 1940)	40
Tatra 27a (1936–1939)	41
Tatra 85 (1936–1939)	42
Tatra 24/67 (1936–1939)	42
Tatra 85/91 (1937–1939)	44
Tatra 27/64a (1937–1940)	44
Tatra 85a (1938–1941)	44
Tatra 92 (1938–1939)	45
Tatra 93 (1938–1939)	45
Tatra 81 (1940–1942)	45
Tatra 27b (1940–1946)	46
Tatra 27 H (1941–1943)	46
Tatra 81 H+HB (1942–1943)	47
Tatra 111 – její předchůdci a odvozené varianty	48
Tatra 6500/111 1943	48
Výroba automobilů v letech 1920–1945	49
Výroba vozidel značky Tatra (1919–1943)	50
Automobily registrované v Československu 1920–1945	51
Užitkové automobily Tatra 1945–1990	53
Zřízení národního podniku Tatra Kopřivnice	55
Zavržené pokusy	61
Prototypy a nerealizované projekty	62
Speciální prototypy	62
Sériová vozidla osvědčené tatrovácké koncepce	63
Nová generace s tradiční koncepcí	69
Rozvoj automobilky a příprava nového typu T 148	75
Tatra 813 – opravdový kolos	81
Tatra 157 a 157Z – předchůdci Tatra 815	85
Tatra 815 – třicetiletý evergreen	85
Privatizace a noví majitelé automobilky	95
Užitková vozidla Tatra po r. 1990	99
TERRNo.1, Jamal, Armax a Force	100
Tatra 163 Jamal (od r. 1997)	114

Odvozené modely T 163	114
Řada ARMAX (od r. 1999)	116
Tatry se zahraničními motory	121
Řada FORCE od roku 1999	121
Tatra 810	124
Tatra 815-7	124
Výroba a prodej nákladních automobilů Tatra 1992–2008	128
Autobusy a trolejbusy Tatra	129
Technické údaje autobusových karosérií firmy Sodomka na podvozcích Tatra	133
Autobus Karosa T 500 HB	134
Autobusy na podvozcích T 815	136
Trolejbusová doprava	137
Lehké užitkové automobily Tatra	140
Tatra 201 (1949)	141
T 603 MB, T 603 NP a T 603 A z Bratislavy	141
Tatra 624 RZP (1984)	142
T 613 SV/RZP (1990–1995)	142
T 613-2 Friml (1991)	143
Tatra Beta (1996–1999)	143
Expediční a soutěžní automobily	145
Tatra 805 Z+H	146
T 138 Lambaréné	146
T 815 – Tatra kolem světa	147
T 815 Paris–Dakar	148
Výroba nákladních automobilů Tatra na Slovensku	151
Tatra Bánovce nad Bebravou	152
Tatra Bratislava	155
Tatra Čadca	155
TAZ Trnava	156
Výrobci nástaveb na podvozcích Tatra	157
ČKD Slaný	158
Dopravostroj Bratislava	158
Karosa Vysoké Mýto	158
PPS Detva	159
Sigma Hranice na Moravě	160

Slovácké strojírny Uherský Brod	160
Stasis Horní Slavkov	160
THZ Vysoké Mýto	160
THT Polička	161
VSS Košice	162
ZŽS – TEES Martin	163
ZŽS Dubnica nad Váhom	163
ZVVZ Milevsko	163
Modely nákladních Tater	164
Automobily Tatra a slavné osobnosti	166
Hugo Fischer von Röslerstamm	167
Ing. Milan Galia (1930)	167
Ing. Jaroslav Gilar (1927–2002)	167
Ing. Jiří Hanzelka (1920–2003)	168
Ing. František Jonas (1931–2005)	168
František Kardaus (1908–1986)	168
Jiří Klos (1921–2009)	168
Prof. Zdeněk Kovář (1917–2004)	168
Ing. Pavel Kutáč (*1. 2. 1942)	169
Ing. Augustin Lacina, CSc. (*17. 7. 1937)	169
Dipl. Ing. Dr. techn. Erich Ledwinka	169
Dr. techn. h. c. Hans Ledwinka	170
Karel Loprais	170
Ing. Julius Mackerle	171
Ing. Ladislav Neuman (*7. 7. 1934)	171
Vladimír Popelář (1915–1997)	171
Josef Sodomka	172
Akad. sochař Jiří Španihel	172
Ignác Šustala	172
Ing. Drahomír Uher (*8. 6. 1933)	172
Ing. Miroslav Zikmund	173
Literatura	173
Rejstřík	174
Nabídka odborné literatury	177
Příloha	185